

Võru Gümnaasiumi õppekava

Üldosa

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Õppekava koostamise alused ja ülesehitus

- (1) Võru Gümnaasiumi (edaspidi *kooli*) õppekava on õpingute alusdokument, milles kirjeldatakse eelkõige kooli eripärast tulenevaid õppe rõhuasetusi ja tegevusi õppekava täitmiseks.
- (2) Kooli õppekava on koostatud vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 ja gümnaasiumi riikliku õppekava § 19 nõuetele.
- (3) Kooli õppekava koosneb üldosast ning kohustuslike, suuna- ja valikkursuste kavadest. Valikkursuste kavad koostatakse igaks õppeaastaks eraldi. [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]
- (4) Kooli õppekava koosneb üldosast ning kohustuslike, moodul- ja valikkursuste kavadest. Moodul- ja valikkursuste kavad koostatakse igaks õppeaastaks eraldi. [Kehtib ainult G1 õpilasele]
- (5) Kooli õppekava üldosas esitatakse:
 - 1) õpingute alusväärtused ja -põhimõtted, eesmärgid,
 - 2) üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused,
 - 3) õppekorralduse kirjeldus,
 - 4) nõustamise korraldus,
 - 5) hindamise ja kooli lõpetamise korraldus,
 - 6) õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted,
 - 7) õppekava uuendamise ja täiendamise kord.
- (6) Õppekava üldosale järgnevad ainevaldkondade pealistekstid (Lisa 1) ning kohustuslike- ja suunakursuste ainekavad (Lisa 2). Valikkursuste ainekavad (Lisa 3) kinnitatakse igal aastal eraldi ning need avaldatakse kooli veebilehel. [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]
- (7) Õppekava üldosale järgnevad ainevaldkondade pealistekstid (Lisa 1) ning kohustuslike kursuste ainekavad (Lisa 2). Moodul- ja valikkursuste ainekavad (Lisa 3) kinnitatakse igal aastal eraldi ning need avaldatakse kooli veebilehel. [Kehtib ainult G1 õpilasele]

2. ÕPINGUTE ALUSVÄÄRTUSED JA -PÕHIMÕTTED, EESMÄRGID

2.1. Õppekava aluseks olevad väärtused ja põhimõtted

- (1) Kooli õppekavas lähtutakse gümnaasiumi riiklikus õppekavas toodud olulisematest alusväärtustest, gümnaasiumi sihiseadest ja pädevustest.
- (2) Koolis väärtustatakse terviklikkust, esmajoones:
 - õppimist,

- isamaalisust,
 - ettevõtlikkust,
 - loovust,
 - hoolivust.
- (3) Kool lähtub oma tegevustes kooli enda eripäradest ja eesmärkidest, kogukonna ja asukohaga seotud ning kooli pidaja poolt seatud suundadest ja põhimõtetest.
- Võru Gümnaasium on 1. septembril 2015. a Võrus tööd alustanud riigigümnaasium, milles õpivad valdavalt Võru linnast ja maakonnast pärit gümnaasiumiastme õpilased.
 - Võru Gümnaasium on uusi horisonte avav kool, kus iga silmapilk on väärtuslik.
 - Võru Gümnaasium on akadeemilises õhkkonnas mõtestatud valikuid pakkuv ja pingutusele suunav avatud kool.
 - Võru Gümnaasium lähtub riigigümnaasiumide kvaliteedikokkuleppest.
 - Võru Gümnaasium teeb tihedalt koostööd riigigümnaasiumide ja teiste haridusasutustega. Kool on usaldusväärne partner õpilaste vanematele / seaduslikele esindajatele, kogukonnale, haridusasutustele, kooli pidajale ning teistele Eesti ja rahvusvahelistele sõpradele.
- (4) Õppekeeleks on eesti keel.

2.2. Õppe- ja kasvatustöö eesmärgid

- (1) Kooli õppe- ja kasvatustegevuse keskmes on õpilane, kelle teadmiste ja oskuste arendamist peetakse oluliseks. Lisaks on kooli sihiks see, et neid teadmisi ja oskusi väärtustatakse ka pärast gümnaasiumihariduse omandamist.
- (2) Võru Gümnaasiumi õpilane/lõpetanu:
- suhtub endasse ja kaasinimestesse lugupidavalt ning hoolivalt;
 - on teadlik oma kodanikukohustustest ja -vastutusest, järgib ja austab seadusi;
 - on koostööaldis, valmis ja suutlik panustama ühiste eesmärkide saavutamisse;
 - on motiveeritud, loov ja algatusvõimeline;
 - on iseseisev ning valmis pidevaks ja elukestvaks õppeks, tuleb toime ja kohaneb erinevate muutustega;
 - analüüsib ennast, tunneb oma tugevaid ja nõrku külgi;
 - on hea suhtleja;
 - kasutab uusi tehnoloogiaid loovalt ja mitmekülgset, kuid mõistlikult ja turvaliselt;
 - on keskkonnateadlik;
 - on valmis pingutama;
 - on valmis konkureerima tööturul.
- (3) Õpetajate ja ka teiste koolitöötajate eesmärk on lähtuvalt õppe- ja kasvatusesmärkidest toetada iga õpilase arengut ning aidata õpilasel kujundada huvi- ja võimetekohast õpiteed. Võru Gümnaasiumi õpetaja/koolitöötaja:
- on loov ja ettevõtlik laia silmaringiga professionaal, kes mõtleb aktiivselt kaasa, tegutseb vastavalt kooli eesmärkidele ja Eesti hariduspüüdlustele;
 - seab peamiseks eesmärgiks õpilase üldpädevuste ja võtmeoskuste arengu, väärtushoiakute kujunemise;
 - väärtustab õppimist ja eneseanalüüsi ning on selles osas õpilasele eeskujuks;
 - jagab kogemusi, teadmisi ja häid praktikaid oma kolleegidega nii koolis kui ka kooliväliselt;
 - suhtub lugupidavalt ja hoolivalt nii õpilastesse, kolleegidesse kui ka iseendasse,

- on avatud ja uudishimulik;
- on valmis pingutama;
- on lojaalne oma koolile.

2.3. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

- (1) Iga Võru Gümnaasiumi tegevus on kavandatud ja läbi viidud üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks.
- (2) Peamised kavandatud tegevused selleks on:
 - õppetunnid,
 - klassijuhataja-/mentortunnid,
 - ringitunnid,
 - külalisõpetajate tunnid,
 - kohtumised erinevate valdkondade asjatundlike inimestega,
 - õppekäigud,
 - projektid,
 - elulised ja praktilised valikkursused,
 - õpilasüritused,
 - vestlused õpilasega (sisseastumisvestlused, koostöövestlused jne),
 - õpilase nõustamine,
 - osalemine erinevates uuringutes,
 - õpilasuurimuste ja praktiliste tööde läbiviimine,
 - õpilasfirmade programm.

4. ÕPPEKORRALDUS

4.1. Õppesuunad/moodulid

- (1) Võru Gümnaasiumis toimub õpe kolmes õppesuunas: loodussuund, humanitaarsuund ja reaalsuund. Õpilane valib õppesuuna kooli astumisel. Millisel õppesuunal õpilane õppima asub, selgub pärast sisseastumisvestluse läbimist. [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]
- (2) Loodussuunas süvendatakse teadmisi ja oskusi keemias, bioloogias, geograafias, füüsikas. [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]
- (3) Humanitaarsuunas süvendatakse teadmisi ja oskusi ajaloos, kirjanduses, filosoofias, usundiõpetuses ning arendatakse B1-keeleskustasemel võõrkeele oskust. [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]
- (4) Reaalsuunas süvendatakse teadmisi ja oskusi matemaatikas, füüsikas, informaatikas, joonestamises ning majanduses ja ettevõtluses. [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]
- (5) Õppesuundade kursuseid õpitakse 11. ja 12. klassis. [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]
- (6) Õpe ja selle tulemused kujundatakse tervikuks ainetevahelise lõiminguga, mis saavutatakse üldiselt õppesuundade õpetajate koostöös. Ainetevahelise lõimingu võimalused on planeeritud kursuste ainekavades ainevaldkondade kaupa. Õppe lõimimiseks:
 - keskendutakse õpetamisel ja õppijate arengu toetamisel üldpädevustele,
 - rakendatakse õppe pikaajalist planeerimist, mis võimaldab õpetajatel kursusi koos ette valmistada ning lõimimiskohad läbi arutada, nt kursuste ja arvestuste plaan lepatakse kokku enne õppeaasta algust,

- õpetatakse mitut õppeainet lõimivaid kursuseid, nt mõned valikkursused,
 - võetakse osa konkurssidest, kus on oluline erinevate õppeainete lõimitud kasutamine,
 - korraldatakse võistlusi ja teisi üritusi, kus on oluline erinevate õppeainete lõimitud kasutamine, nt koolisisene loodusviktoriin ja “Bumerang” ning omaloomingukohvik “Pegasus”, Kagu-Eesti riigigümnaasiumide õpilaste teaduspäev “Quantum”,
 - kaasatakse õpetamisse erinevates valdkondades asjatundlikke inimesi (teisi õpetajaid, teadlasi, ühiskonna- ja kultuuritegelasi, ettevõtjaid jne). [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]
- (7) Õppesuuna vahetus toimub õpilase vanema / seadusliku esindaja avalduse alusel ning direktori otsusel. Õpilase õppeplaan vaadatakse üle ja vajadusel korrigeeritakse. Õpilane peab arvestama, et õppesuuna vahetusega võib kaasneda täiendavate kursuste läbimise vajadus. [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]
- (8) Moodulkursuseid õpitakse G2 ja G3 aastal. [Kehtib ainult G1 õpilasele]
- (9) G2 valikmoodul koosneb neljast kursusest, millest kolme õpitakse läbi aasta (igal perioodil üks) ja ühte viimase perioodi valikainete nädalal. [Kehtib ainult G1 õpilasele]
- (10) G3 valikmoodul koosneb kahest erinevast kursusest, mida õpitakse läbi aasta (esimesel ja teisel perioodil üks). [Kehtib ainult G1 õpilasele]
- (11) Õpilane võib kahe aasta jooksul valida ühe valdkonna mooduleid ja ehitada endale teadlikult n-ö õppesuuna. Õpilane, kes tahab oma huvisid veel avastada, saab valida mooduli ka erinevast valdkonnast (nt G2 ühest ja G3 teisest valdkonnast). [Kehtib ainult G1 õpilasele]
- (12) Iga õpilast toetab mooduli valiku tegemisel mentor ja vajadusel õppenõustaja. Enne mooduli valimist tehakse õpetajate poolt õpilasele moodulite tutvustus. [Kehtib ainult G1 õpilasele]
- (13) Moodulite tutvustamine ja valimine toimub G1 ja G2 aasta kevadel. Moodulites on õppekohtade arv piiratud. Kui õpilane ei pääse esimesena eelistatud moodulit õppima, tuleb õppima hakata teist (või ka kolmandat) valikut. [Kehtib ainult G1 õpilasele]

4.2. Kursused ja õpilase koormus

- (1) Õppe läbiviimise peamine viis ja õppe arvestuse alus on kursus, mille maht vastab gümnaasiumi riiklikule õppekavale. Kursus koosneb üldjuhul 21x75 min tundidest, milles on nii kontakttunnid kui iseseisvad tööd, konsultatsioonid, arvestus.
- (2) Õpilase õppekoormus on gümnaasiumi jooksul üldjuhul 98 kursust. Õpilane võib läbida rohkem kursusi, kuid kool ei eelda suurema hulga kursuste läbimist. [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]
- (3) Õpilase õppekoormus on gümnaasiumi jooksul üldjuhul 96 kursust. Õpilane võib läbida rohkem kursusi, kuid kool ei eelda suurema hulga kursuste läbimist. [Kehtib ainult G1 õpilasele]
- (4) Iga õpilase õppekoormuse hulka kuuluvad 1) riiklikult ettenähtud kohustuslikud kursused (69 kursust), 2) kooli poolt ettenähtud kohustuslikud lisakursused (13 kursust), 3) õppesuuna kursused (7 kursust) ja 4) ülekoolilised valikkursused (8 kursust) ning 1 kursus uurimis- või praktilise töö tegemise eest. [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]
- (5) Iga õpilase õppekoormuse hulka kuuluvad 1) riiklikult ettenähtud kohustuslikud kursused (69 kursust), 2) kooli poolt ettenähtud kohustuslikud lisakursused (13 kursust), 3) moodulkursused (6 kursust) ja 4) ülekoolilised valikkursused (6 kursust) ning 2 kursust uurimis- või praktilise töö tegemise eest. [Kehtib ainult G1 õpilasele]

- (6) Taotluse alusel võib kool (valik)kursusena arvestada õpilase osalemist huvikoolis või mõnes muus koolivälises õppes. Kool arvestab õpingute osana õpilase osalemist huvikoolis (nt õpingud muusikakoolis, kunstikoolis vm) või mõnes muus koolivälises õppes, kui huvikooli esindaja esitab 1. oktoobriks vastavasisulise taotluse, milles on asutuse/organisatsiooni nimi, juhendaja ja tema kontaktandmed ning kursuse/aine/õppe nimi, toimumise aeg, õpingute maht ja lühikirjeldus ning taotletavad õpitulemused. Kool hindab taotlust ja direktor kinnitab positiivse otsuse käskkirjaga. Nõustumise korral tuleb huvikooli esindajal esitada õppeaasta kolmanda perioodi lõpuks hinnetelett/tõend/tunnistus õpilase õppes osalemise/õppetulemuste kohta. Kooli poolt pakutavatel valikkursustel peab õpilane siiski osalema.
- (7) Taotluse alusel võib kool (valik)kursusena arvestada ka õpilase osalemist kooli huvitegevuses (nt segakoor, rahvatants, sport). Kool arvestab õpingute osana õpilase osalemist kooli huvitegevuses, kui huviringi juhendaja esitab 1. juuniks vastavasisulise taotluse, milles on huviringi nimi, toimumise aeg, maht ja lühikirjeldus ning saavutatud õpitulemused. Kool hindab taotlust ja direktor kinnitab positiivse otsuse käskkirjaga. Kooli poolt pakutavatel valikkursustel peab õpilane siiski osalema.
- (8) Õppekavavälist õppimist või tegevust ei arvestata seoses kooli lõpetamisega (koolieksami (G3 õpilasel küpsuseksami) sooritamisel, õpilasuurimuse või praktilise töö sooritamisel). Erandiks on uurimis- või praktilise tööna arvestatav kirjalik töö, mis on koostatud ja esitatud vastava võistluse tarbeks.
- (9) Eesti Maaülikooli looduskoolis ja Tartu Ülikooli teaduskoolis, sh õpikojas läbitud kursus arvestatakse gümnaasiumiõpilasel automaatselt valikkursusena, kui õpilasega ei ole kokku lepitud teisiti. Kursuste arvestamiseks kooli õppekava osana ei pea eraldi taotlust esitama. Kooli poolt pakutavatel valikkursustel peab õpilane siiski osalema.
- (10) 11. ja 12. klasside (G2 ja G3) õpilasel, kes on eelmisel õppeaastal läbinud lisaks kohustuslikele-, suuna- ning valikkursustele kooliväliselt kursuse/kursusi TÜ teaduskoolis, TÜ õpikojas, EMÜ looduskoolis, EKA avatud akadeemias, Tartu Kunstikoolis, Edumuses vmt, on võimalus taotleda vabastust eesootava õppeaasta ühest või mitmest valikkursusest vastavalt sooritatud lisakursuste arvule. Selleks tuleb õppeaasta alguses (kooli poolt määratud ajaks) esitada õppejuhile taotlus.
- (11) B2-keeleoskustaseme keelena õpetatakse koolis inglise keelt, B1-keeleoskustaseme keeltena õpetatakse vene ja saksa keelt. Rühma täituvuse (üldiselt vähemalt 12 õpilast) korral pakutakse võimalust alustada saksa, vene või hispaania keele õppimisega (A1-A2-keeleoskustasemel võõrkeelena). [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]
- (12) B2-keeleoskustaseme keelena õpetatakse koolis inglise keelt, B1-keeleoskustaseme keeltena õpetatakse vene ja saksa keelt. [Kehtib ainult G1 õpilasele]
- (13) Inglise keelt ja matemaatikat õpetatakse tasemerühmades. Õpilased määratakse tasemerühmadesse kooli sisseastumisel läbiviidud tasemetestide tulemuste alusel. Kõige nõrgemate teadmiste ja oskustega õpilased õpivad kitsamat matemaatikat, mille ainekavade koostamisel on kombineeritud lai ja kitsas matemaatika ning mida õpitakse sarnaselt laiale matemaatikale 15 kursust. Kitsama matemaatika kursuste läbimine ei taga piisavat ettevalmistust laia matemaatika riigieksamiks.
- (14) Tasemerühma vahetus toimub üldjuhul õpetaja algatusel, kuid on võimalik ka õpilase vanema / seadusliku esindaja avalduse alusel. Otsuse kinnitab direktor.

4.3. Õpilasuurimuse või praktilise töö üldine korraldus

- (1) Õpilasuurimus või praktiline töö sooritatakse 11. klassis (G2 aastal). Õpilasel on võimalik valida, kas ta sooritab uurimuse, teostab praktilise töö või selle alaliigina osaleb õpilasfirma töös. Kool ei ole piiritletud, millistes teemavaldkondades võib õpilasuurimusi teha ning milliseid praktilisi töid saab koolis ette valmistada ja teostada.
- (2) Eesmärgipäraselt kavandatud ja korrektselt läbi viidud õpilasuurimus või praktiline töö on eri etappidest koosnev loov vahetagasiside-etappidega protsess. Protsessi kuuluvad teema ja juhendaja valimine, uurimus- või tegevuskava koostamine, materjali ja info otsimine, hindamine ja analüüsimine, uurimuse või praktilise töö läbiviimine ning lõpuks tulemuste kirjalik vormistamine ja valminud töö kaitsmine.
- (3) Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise täpne ajakava fikseeritakse igal õppeaastal kooli aastaplaanis. Õpilasfirma täpset tegevuskava tutvustatakse õpilase esimesel töökoosolekul. Õpilasfirmade tegevus on kooskõlas Junior Achievement Eesti poolt koostatud õpilasfirmade tööjuhendiga.
- (4) Õpilasel on õigus juhendaja abile ja konsultatsioonidele, mille arv, ajad ja ulatus lepitakse ühiselt kokku. Lisaks juhendajale ning UPT koordinaatorile toetab õpilast ainekursus "Uurimistöde alused". Protsessi käigus antakse õpilasele vahetagasisidet vähemalt neljal korral (laiendatud kava kaitsmise järel, juhendaja tervikliku töö esimese versiooni esitamise järel, UPT koordinaator töö teise versiooni esitamise järel, komisjon pärast töö eelkaitsmist).
- (5) Õpilasel on võimalik oma töö hinde kujunemise protsessil silma peal hoida elektroonilise hindamislehe kaudu, mida täiendatakse vastavalt ülesannete sooritusele. Praktiliste tööde ja õpilasuurimuste lõppkaitsmine toimub kooli direktori poolt kinnitatud hindamiskomisjoni ees. Praktilise töö või uurimuse hinnet arvestatakse gümnaasiumi lõpuhindena.
- (6) Täpsem uurimis- või praktilise töö korraldus on kirjeldatud kooli õpilasuurimuse ja praktilise töö juhendis (Lisa 4).

4.3. Õppeainete loend ja maht, tunnijaotusplaan

- (1) Õppekoormuse jaotumine [kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]:

Õppeaine	GRÕK	Kursuste arv VGs	10. kl	11. kl	12. kl
Eesti keel	6	6	2	2	2
Kirjandus	5	6	2	2	2
B2-keeleskustasemel võõrkeel (inglise keel)	5	11	4	4	3
B1-keeleskustasemel võõrkeel (saksa/vene keel)	5	7	3	3	1
Matemaatika	8 või 14	15	5	5	5
Geograafia	3	3	3		
Bioloogia	4	4	1	2	1
Keemia	3	3	2	1	
Füüsika	5	5	2	2	1
Ajalugu	6	6	2	2	2
Inimeseõpetus	1	1			1

Ühiskonnaõpetus	2	2			2
Muusika	3	3	1	1	1
Kunst	2	2	1	1	
Kehaline kasvatus	5	5	1	2	2
Johannese akadeemia		1	1		
Uurimistöö alused		1		1	
Informaatika		1	1		
Õppesuuna kursused		7		3	4
Valikkursused		8	3	3	2
Kokku	63 või 69	97	34	34	29
Uurimis- või praktiline töö		1		1	
Kokku		98			

(2) Õppekoormuse jaotumine [kehtib ainult G1 õpilasele]:

Õppeaine	GRÕK	Kursuste arv VGs	G1	G2	G3
Eesti keel	6	6	2	2	2
Kirjandus	5	6	2	2	2
B2-keeleskustasemel võõrkeel (inglise keel)	5	10	4	3	3
B1-keeleskustasemel võõrkeel (saksa/vene keel)	5	7	3	3	1
Matemaatika	8 või 14	15	5	5	5
Geograafia	3	3	2	1	
Bioloogia	4	4	1	2	1
Keemia	3	3	2	1	
Füüsika	5	5	2	2	1
Ajalugu	6	6	2	2	2
Inimeseõpetus	1	1			1
Ühiskonnaõpetus	2	2			2
Muusika	3	3	1	1	1
Kunst	2	2	1		1
Kehaline kasvatus	5	5	2	2	1
Riigikaitse		1			1
Uurimistöö alused		1		1	
Informaatika		1	1		
Võru kursus		1	1		
Valikkursused		6	2	2	2
Moodulkursused		6		4	2
Uurimis- või praktiline töö		2		2	
Kokku		96	33	35	28

- (3) Riiklikult ettenähtud kohustuslikud kursused lähtuvad gümnaasiumi riiklikust õppekavast.
- (4) Kooli poolt ettenähtud kohustuslikud kursused on kirjandusele, B2-keeleoskustasemel võõrkeelele, B1-keeleoskustasemel võõrkeelele ja matemaatikale juurde antud kursused, uurimistö alused, õpioskuste kursus “Johannese akadeemia”, informaatika ning uurimis- ja praktilise töö kirjutamine. [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]
- (5) Kooli poolt ettenähtud kohustuslikud kursused on kirjandusele, B2-keeleoskustasemel võõrkeelele, B1-keeleoskustasemel võõrkeelele ja matemaatikale juurde antud kursused, uurimistö alused, riigikaitse, informaatika, Võru kursus ning uurimis- ja praktilise töö kirjutamine. [Kehtib ainult G1 õpilasele]
- (6) Õppesuuna kursuste hulka kuuluvad järgmised kursused [kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]:

Humanitaarsuund	Kursused	Loodussuund	Kursused	Reaalsuund	Kursused
Eesti keel ja kirjandus	2	Bioloogia	3	Füüsika	2
Usundiõpetus	1	Keemia	2	Majandus-õpetus	1
Filosoofia	1	Füüsika	1	Matemaatika	1
Ajalugu	1	Geograafia	1	Joonestamine	1
B1-keeleoskustasemel võõrkeel (saksa/vene keel)	2			Programmeerimine	2
Kokku	7		7		7

- (7) Õppesuundade ja nende kavade uuendamiseks ning täiendamiseks võivad ettepanekuid teha kõik koolitöötajad ning õpilased õpilasesinduse kaudu ning õpilaste vanemad / seaduslikud esindajad hoolekogu kaudu. Uuendused viiakse kooli õppekavasse vastavalt kooli õppekava uuendamise ja täiendamise korrale. [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]
- (8) Moodulite ja nende kursuste kavade uuendamiseks ning täiendamiseks võivad ettepanekuid teha kõik koolitöötajad ning õpilased õpilasesinduse kaudu ning õpilaste vanemad / seaduslikud esindajad hoolekogu kaudu. Uuendused viiakse kooli õppekavasse vastavalt kooli õppekava uuendamise ja täiendamise korrale. [Kehtib ainult G1 õpilasele]
- (9) Igal õpilasel on võimalus valida kaheksa koolis pakutavat valikkursust: 10. klassis kolm valikkursust, 11. klassis kolm valikkursust ja 12. klassis kaks valikkursust. [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]
- (10) Igal õpilasel on võimalus valida kuus koolis pakutavat valikkursust: G1 aastal kaks valikkursust, G2 aastal kaks valikkursust ja G3 aastal kaks valikkursust. [Kehtib ainult G1 õpilasele]
- (11) Valikkursused on üldjuhul ülekoollised ja toimuvad selleks ette nähtud valikainete nädalatel. Erandiks on A1-A2-keeleoskustasemel võõrkeel, mille kursused toimuvad kogu õppeaasta vältel ja mille valimisel peab õpilane osalema ka valikainete nädalatel. [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]
- (12) Valikkursused on ülekoollised ja toimuvad selleks ette nähtud valikainete nädalatel. [Kehtib ainult G1 õpilasele]

- (13) Valikkursuseid õpetavad Võru Gümnaasiumi õpetajad ja koostööpartnerid. Valikkursuste nimekiri võib aastati muutuda, valikkursuste nimekirja koostamisel arvestatakse õpilaste huvisid ja soove. Valikkursustele saab registreeruda iga õppeaasta alguses pärast valikkursuste kavade kinnitamist.

4.4. Õppeaasta, -nädal, -päev ja -tund

- (1) Õppeaasta kestab üldjuhul 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini.
- (2) Õppeaasta koosneb kolmest õppeperioodist ja koolivaheaegadest.
- (3) Õppeperiood koosneb üheksast või kümnest tavapärasest õppenädalast, ühest arvestuste nädalast ning ühest eraldi korraldatud valikainete nädalast.
- (4) Gümnaasiumi viimasel õppeaastal korraldatakse lõpueksamid. Sellega seoses on abiturientidel viimase õppeperioodi koormus väiksem ja valikainete nädalat ei toimu.
- (5) Tavapärasel õppenädalal on 20–23 õppetundi. Ühe kursuse läbimine õppeperioodis tähendab, et igal tavapärasel õppenädalal on üldjuhul seda kursust 2 õppetundi.
- (6) Ühes õppepäevas on õpilasel vastavalt kursuste plaanile üldjuhul 4–5 õppetundi.
- (7) Õppetunni pikkus on 75 minutit (sh kolm minutit puhkepausi).
- (8) Vahetunni pikkus on 10 minutit, välja arvatud söögivahetund, mis on pikem. Koolipäeva alguses on aeg konsultatsioonideks ja lõpus huviringide tegevuseks.
- (9) Õppeaasta jooksul võib olla koolipäevi, mil korraldatakse üritusi ja kus tavapärasest õpet ei toimu või toimub tunniplaani erineva korraldusega.
- (10) Õppetundidele lisandub igal õppenädalal klassijuhataja/-mentortund. Sellele ajale planeeritakse ka ülekoolilised loengud, üritused, seminarid jm, mis toetavad õpilase üldist arengut ja karjääririkujundamist ning mida korraldavad klassijuhatajad/mentorid, aineõpetajad, tugispetsialist(id), õppejuht, koolielu korraldaja või teised koolitöötajad.

4.5. Distsantsõppe korraldus

- (1) Distsantsõppe korral toimub kogu õpe üldjuhul e-õppena. See tähendab, et õpilane õpib distantsilt digivahendeid kasutades.
- (2) Õppeülesanded, -materjalid ning täpsemad juhised jõuavad õpilaseni Stuudiumi vahendusel tunni sissekandena.
- (3) Tundides osaletakse tunniplaani järgi, mis tähendab, et kell 8.00-15.55 on õpilasel üldjuhul kohustus viibida internetiga ühendatud digiseadme juures ning täita selleks päevaks ettenähtud õppeülesanded. Kui kool tunniplaanijärgset õpet ei rakenda, siis toimub distantsõpe vastavalt direktori, õppejuhi või klassijuhataja/mentori juhistele.
- (4) Kui õpetaja on saatnud videotunni või -konsultatsiooni info, siis tuleb selles osaleda. Videotunnis osalemiseks kasutab õpilane mikrofoni ja näitab end videopildi vahendusel. Ka õpetaja kasutab videotunnis mikrofoni ja jagab oma videopilti.
- (5) Videotunnis võivad osaleda ainult konkreetse tunniga seotud õpilased, sh ei või seda ilma kokkuleppeta jälgida ka vanemad.
- (6) Videotunnil puudub järelevaatamise võimalus ja seda ei ole lubatud ilma eelneva kokkuleppeta salvestada.
- (7) Muud juhised ja kokkulepped distantsõppe korralduse kohta on kättesaadavad kooli veebilehel ja Stuudiumis.

4.6. Hariduslike erivajadustega õpilase õppe korraldamine

- (1) Õpilase erivajaduse esmaseks märkajaks on aineõpetaja, klassijuhataja/mentor, tugispetsialist(id), kooli töötaja, vanem / seaduslik esindaja, tema igapäevaellu kuuluv inimene. Toetamise vajadus võib tuleneda nt õpilase andekusest, tervislikest põhjustest, tundeelu- ja suhtlemisprobleemidest, koolivahetusest vm.
- (2) Õpetajad ja teised koolitöötajad jälgivad õpilase arengut kogu gümnaasiumi vältel, valivad sobivad õppemeetodid ja korraldavad õpilase arengut toetavat õpet.
- (3) Tuge vajavale õpilasele koostab kool vajadusel individuaalse õppekava (IÕK), määrab kohustuslikud konsultatsioonid ja/või tugikursuse, kaasab tugispetsialiste või kasutab muid tugimeetmeid.
- (4) IÕK koostamise võib algatada aineõpetaja, klassijuhataja/mentor, vanem / seaduslik esindaja, tugispetsialist(id) või kooli juhtkond. IÕK koostamist koordineerib üldjuhul kooli tugispetsialist(id). IÕK rakendamisele eelnevad pedagoogilised (aineõpetajad, klassijuhataja/mentor), psühholoogilised (psühholoog) või meditsiinilised (perearst, raviarst) uuringud, arutelud õpilase, vanemate / seadusliku esindaja ja/või õpetajatega ning kokkulepete sõlmimine ning otsuste tegemine. Lepitakse kokku õpetajate ning spetsialistide tööülesanded ning regulaarsed kohtumised.
- (5) Matemaatikas ja inglise keeles võib kool viia 10. klassi (G1 aasta) läbi tugikursused nõrgemate teadmiste ja oskustega õpilase tarvis. Toetavate kursuste loetelu ja toimumise aeg ning nendes osalevate õpilaste nimekirjad kinnitatakse üldjuhul iga õppeaasta alguses juhtkonna poolt. Vajaduse korral tehakse jooksvalt nendes nimekirjades muudatusi.
- (6) Tuge vajava õpilase õpet jälgivad pidevalt klassijuhataja/mentor, tugispetsialist(id) ja õppejuht. Õppetulemusi analüüsitakse ja vajadusel korrigeeritakse tugimeetmeid vähemalt kord perioodis toimuvatel nõupidamistel, milles osalevad õpilane, vanemad / seaduslik esindaja, tugispetsialist(id), õppejuht, klassijuhataja/mentor ja vajadusel aineõpetaja(d). Tähelepanekud, rakendatud tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kantakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile. Kaardi täitmise eest vastutab/vastutavad kooli tugispetsialist(id).
- (7) Kool püüab andeka õpilasega tegeleda individuaalselt ja pakkuda järgmisi lisavõimalusi ja -tegevusi: osaleda TÜ teaduskooli ja EMÜ looduskooli kursustel; osaleda võistlustel, konkurssidel ning olümpiaadidel ja nendeks valmistuda nii õpetaja juhendamisel, koos teiste õpilastega kui ka iseseisvalt; teha uurimis- ja praktiliste tööde protsessis koostööd kooliväliste juhendajatega, nt Tartu Ülikoolist, Eesti Maaülikoolist. Andekal õpilasel on võimalus osaleda loodus- ja reaalinete olümpiaadide ettevalmistamiseks mõeldud OMG laagris. Muusikaliselt andekad noored saavad end proovile panna nii konkurssidel kui muusika valikainetes solistidena, saateansamblites, kunstihuvilised maalilaagris. Spordis avalduv andekus on toetatud erinevatele võistlustele suunamisega. Kool suunab andekaid õpilasi aitama nõrgemate teadmiste ja oskustega klassi- või õpperühmakaaslasid. Kool korraldab ka mitmeid üritusi, nt omaloomingukohvik "Pegasus".
- (8) Vajaduse ja võimaluse korral rakendatakse distantsõppe ajal hariduslike erivajadustega õpilasele ka (osalist) kontaktõpet.

5. NÕUSTAMINE

5.1. Õpilase teavitamise ja nõustamise ning karjääriõppe korraldamine

- (1) Kool tagab õpilasele võimaluse saada infot koolielu ja õppekorralduse kohta järgmiselt:
 - õpilasele korraldatakse enne õppeaasta algust kooli õppe- ja tugisüsteemi tutvustav infopäev;
 - õppesuundade/moodulite kirjeldused, tunnijaotusplaanid, koolis pakutavate huviringide nimekirjad, aineõpetajate konsultatsiooniajad jm õppekorraldust ning tugiteenuseid puudutav info on kättesaadav kooli veebilehel ja Stuudium;
 - koolis toimuvatest üritustest annavad operatiivselt infot kooli Facebooki-lehekülj ja Instagram;
 - valikkursuseid tutvustatakse (nimekirjad koos ainekavadega) õpilasele kooli veebilehe ja Stuudiumi kaudu;
 - Stuudiumi kaudu saab õpilane teavet õppesisu, õppekorralduse, koduste ülesannete, õppeedukuse, puudumiste, hilinemiste, käitumise kohta;
 - vastavalt vajadusele korraldatakse õpilasele ka lennuüleseid õppekorraldust ja koolielu puudutavaid infokoosolekuid;
 - õpilasel on võimalik saada aineõpetajalt ainealast lisakonsultatsiooni selleks ette nähtud ajal või eraldi kokku leppides;
 - õpilast nõustavad tema võimeid ning andeid toetavate õpivalikute tegemisel
 - aineõpetaja – õppe- ja kasvatustöös;
 - klassijuhataja/mentor – igapäevases töös ja koostöövestluste käigus;
 - õppenõustaja, koolipsühholoog – vastuvõtuaegadel või kokkulepitud ajal;
 - koolielu korraldaja – õppekavavälistes tegevustes;
 - õppejuht – õppe kavandamisel.
- (2) Iga kursuse alguses tutvustab õpetaja kursuse eesmärgi, ülesehitust, kursuse sooritamise nõudeid ning hindamissüsteemi.
- (3) Õpilase teavitamise ja nõustamisega tegeleb vastavalt vajadusele ja suutlikkusele iga koolitöötaja.
- (4) Kool teavitab õpilasi edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning tagab õpilasele karjääriinfo ja -nõustamise kättesaadavuse, tehes koostööd Töötukassa ning teiste koostööpartneritega.

6. HINDAMISE JA KOOLI LÕPETAMISE KORRALDUS

6.1. Hindamise alused ja põhimõtted

- (1) Õpilase hindamise eesmärk on motiveerida õpilast, toetada tema arengut ning anda efektiivset tagasisidet nii õppeprotsessi vältel kui ka pärast seda.
- (2) Koolis rakendatakse hindamisel eristavat (protsendid) ja mitteeristavat (arvestatud-mittearvestatud) hindamissüsteemi. Õppes hinnatakse vaadeldava perioodi või temaatika õpitulemuste saavutatust. Õppekava kohustuslikke- ja suunakursuseid hinnatakse üldjuhul kokkuvõtvalt, kasutades eristavat (viieballi) hindamissüsteemi, kus hindele „5” vastab 90–100%, hindele „4” 75–89%, hindele „3” 50–74%, hindele „2” 20–49% ning hindele „1” 0–19%. Valikkursusi hinnatakse kokkuvõtvalt üldjuhul mitteeristava hindamissüsteemi alusel. [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]
- (3) Koolis rakendatakse hindamisel eristavat (protsendid) ja mitteeristavat (arvestatud-mittearvestatud) hindamissüsteemi. Õppes hinnatakse vaadeldava perioodi või temaatika õpitulemuste saavutatust. Õppekava kohustuslikke kursuseid hinnatakse üldjuhul

kokkuvõtvalt, kasutades eristavat (viiepalli) hindamissüsteemi, kus hindele „5” vastab 90–100%, hindele „4” 75–89%, hindele „3” 50–74%, hindele „2” 20–49% ning hindele „1” 0–19%. Moodul- ja valikkursusi hinnatakse kokkuvõtvalt mitmeeristava hindamissüsteemi alusel. [Kehtib ainult G1 õpilasele]

- (4) Koolis rakendatakse ka õppimist toetavat (kujundavat) hindamist, mis reflekteerib ning suunab õpilase individuaalset arengut. Õpetaja rakendab seda vastavalt oma õppeaine eripärale ja konkreetsele olukorrale. Õpetaja hindab õppimist toetavalt õpetaja ja õpilase vastastikuse suhtluse, õpilaste omavahelise suhtluse ja õpilase eneseanalüüsi kaudu nii ainetunnis kui ka väljaspool ainetundi.
- (5) Õpilase hindamise tingimuste ja korra aluseks on põhikooli- ja gümnaasiumiseadus ja gümnaasiumi riiklik õppekava ning seda on kirjeldatud kooli hindamisjuhendis (Lisa 5).
- (6) Hinnete teavitamise viisi ja korda on kirjeldatud kooli kodukorras, mis on leitav kooli veebilehelt.
- (7) Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord on määratud kooli hindamisjuhendis (Lisa 5).

6.2. Järele- ja ümbervastamise põhimõtted

- (1) Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise üldjuhul väljaspool õppetunde.
- (2) Õpetajate konsultatsiooniajad avaldatakse kooli veebilehel ja infostendidel.
- (3) Kui kirjalik või praktiline töö, suuline vastus (esitus), praktiline tegevus või selle tulemus on jäänud hindamata (nt õpilase puudumise korral), antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks. Kui tööd, suulist vastust, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud mitterahuldavalt, antakse õpilasele võimalus ümbervastamiseks.
- (4) Sooritamata või esitamata tööd saab õpilane järele vastata õpetajaga kokku lepitud ajal (üldjuhul kümne tööpäeva jooksul, kuid enne kursusehinde väljapanemist) pärast õpilase kooli naasmist.
- (5) Mitterahuldavat hinnet saab õpilane ümber vastata õpetajaga kokku lepitud ajal (üldjuhul kümne tööpäeva jooksul, kuid enne kursusehinde väljapanemist) pärast hinde väljapanemist Stuudiumis.
- (6) Kui kursusehinne on välja pandud, siis saab ümber vastata ainult mitterahuldavaid ja märkega “MH” kursusehindeid. Kursusehinnet saab õpilane ümber vastata õpetajaga kokku lepitud ajal (hiljemalt kaks tööpäeva enne vastava õppeperioodi kokkuvõtvat õppenõukogu) pärast hinde väljapanemist Stuudiumis. Ümbervastamise sisu ja vormi otsustab õpetaja. 12. klassi (G3) õpilane kolmanda õppeperioodi kursusehindeid ümber vastata ei saa.
- (7) Järele- ja ümbervastamine toimub reeglina õnnetundides (järele- ja ümbervastamise tund kooli päevakavas), kuhu õpilane registreerib end Stuudiumis hiljemalt kaks päeva enne õnnetunni toimumist, kooskõlastades vastamise eelnevalt aineõpetajaga.
- (8) Medali saamiseks on 12. klassi (G3) õpilasel õigus ümber vastata kokku kaks kursust (mitte samas õppeaines). Selleks peab õpilane tegema vastava taotluse kooli direktorile hiljemalt kolmanda õppeperioodi lõpuks.

6.3. Gümnaasiumi lõpetamine

Gümnaasiumi lõputunnistus antakse õpilasele, kes

- 1) on läbinud vähemalt 98 kursuse mahus õpet ja kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad, valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;

- 2) on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid;
- 3) on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele koolieksami, mille nõuded on toodud eraldi eristuskirjas (Lisa 6);
- 4) on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö. [Kehtib ainult 11. ja 12. klassi õpilasele]

6.4. Gümnaasiumi lõpetamine

Gümnaasiumi lõputunnistus antakse õpilasele, kes

- 1) on läbinud vähemalt 96 kursuse mahus õpet ja kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad, moodul- ja valikkursuste kooliastmehinded arvestatud;
- 2) on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid;
- 3) on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele küpsuseksami, mille nõuded on toodud eraldi eristuskirjas (Lisa 7);
- 4) on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö. [Kehtib ainult G1 õpilasele]

7. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

7.1. Õpetajate koostöö alused

- (1) Igal õpetajal on võimalik püstitada kooli arengut puudutavaid teemasid, osaleda erinevates tööühmades ja aruteludes ning otsuste langetamises.
- (2) Kooli juhtkond (direktor ja õppejuht) koos koolielu korraldaja, IKT-juhi, tugispetsialisti(de), haldusspetsialisti ja direktori poolt määratud (üldjuhul kaheks aastaks) kuni kolme õpetajate esindajaga moodustavad laiendatud juhtkonna, kes koguneb igal õppenädalal koosolekule, kus arutatakse läbi kooli õppe- ja kasvatustegevuse ja esseeisivate õppenädalatega seotud jooksivad küsimused.
- (3) Kooli laiendatud juhtkonnas käsitletud probleemid arutatakse vajadusel läbi töötajate infominutitel ja/või üldkoosolekul.
- (4) Laiendatud juhtkonna tegevust koordineerib ja töötajate üldkoosoleku kutsub kokku direktor.
- (5) Klassijuhatajate/mentorite tegevust koordineerib õppejuht.

7.2. Õpetajate töö planeerimine

- (1) Õpetaja lähtub õppe planeerimisel ja tundide pidamisel
 - gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sihiseadest ning õppeainele tervikuna seatud eesmärkidest ja õpitulemustest (riiklikus õppekavas määratud kursuste korral);
 - kooli eripärast;
 - konkreetsetes klassis või rühmas olevate õpilaste haridus- ja karjääriplaanidest;
 - igapäevaelust.
- (2) Õpetajate tööd suunavad, kontrollivad ja tagasisidestavad õppejuht ja direktor.

8. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

8.1. Õppekava arendamine ja muutmine

- (1) Kooli õppekava koostamises osalevad ning selle uuendamiseks ja täiendamiseks võivad ettepanekuid teha kõik koolitöötajad, õpilased õpilasesinduse kaudu, õpilaste vanemad / seaduslikud esindajad hoolekogu kaudu ning teiste huvigruppide esindajad.
- (2) Kooli õppekava kehtestab direktor. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

9. RAKENDUSSÄTTED

9.1. Erisused hindamise alustes ja põhimõtetes ning gümnaasiumi lõpetamises

- (1) Vabariigi Valitsuse poolt 12. märtsil 2020. a välja kuulutatud eriolukorra algusest kuni 2019/2020. õppeaasta lõpuni ja 2020/2021. õppeaastal võis riigi ja kooli poolt ette nähtud kohustuslike ja õppesuuna ainete ning A1-A2 võõrkeele kursuste hindamisel kasutada mitteeristavat (“arvestatud/mittearvestatud”) hindamissüsteemi. Hinnang “arvestatud” ei mõjuta numbriliselt väljendatud kooliastmehinnet kahanemise ega kasvamise suunas.
- (2) Kui eriolukorra ajal või 2020/2021. õppeaastal õpetati õppeainet, mis koosnes ainult ühest kursusest ning selle kursuse hindamisel kasutati mitteeristavat (“arvestatud/mittearvestatud”) hindamissüsteemi, siis võib ka vastav kooliastmehinne olla “arvestatud/mittearvestatud”.
- (3) 2019/2020. ja 2020/2021. õppeaastal ei kohaldata gümnaasiumi lõpetamisele punkti 6.3 lõikes 2 ja 3 sätestatud ning kool andis gümnaasiumi lõputunnistuse õpilasele, kelle kooliastmehinded olid vähemalt „rahuldavad“ või käesoleva punkti lõikes 2 nimetatud juhul „arvestatud“.
- (4) Õpilasele, kes asub kooli õppima 10. klassi keskel, 11. või 12. klassis, ei kohaldata gümnaasiumi lõpetamisel punkti 6.3 lõikes 1 sätestatud. Läbitud peab olema vähemalt 96 kursuse mahus õpet ning kooliastmehinded peavad olema vähemalt rahuldavad, valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud.

9.2. Erisused matemaatika õpetamises ja õppimises

- (1) 2020/2021. õppeaastast õpib kõige nõrgemate teadmiste ja oskustega 10. klassi matemaatika õpperühm kitsamat matemaatikat, mille ainekavade koostamisel on kombineeritud lai ja kitsas matemaatika ning mida õpitakse sarnaselt laiale matemaatikale 15 kursust.
- (2) 2020/2021. õppeaastast õpib kõige nõrgemate teadmistega 11. klassi matemaatika õpperühm kitsamat matemaatikat, mille ainekavade koostamisel on kombineeritud lai ja kitsas matemaatika ning mida õpitakse sarnaselt laiale matemaatikale 15 kursust.

Lisa 1. Ainevaldkondade pealistekstid

Lisa 2. Kohustuslike- ja suunakursuste ainekavad

Lisa 3. Valikkursuste ainekavad

Lisa 4. Õpilasuurimuse ja praktilise töö juhend

Lisa 5. Õpilase hindamise tingimused ja kord

Lisa 6. Koolieksami eristuskiri

Lisa 7. Küpsuseksami eristuskiri